WWFT Risico-inventarisatiebeleid
Stellicher Advocaten

Toepassingsbereik WWFT

Het onderstaande stappenplan dient te worden doorlopen indien een cliënt het kantoor verzoekt werkzaamheden te verrichten die vallen onder de reikwijdte van de WWFT. Vaststelling daarvan dient te gebeuren op basis van het daarvoor in ieder dossier in te vullen standaardformulier [*naam formulier*].

Als Bijlage 1 is een model UBO- en PEP-verklaring toegevoegd. Bij twijfel over de vraag wie de (Pseudo) UBO is en/of bij twijfel over de vraag of er een PEP bij het dossier betrokken is, kan dat formulier ter invulling en ondertekening aan client worden voorgelegd.

Stappenplan

1. Welke partijen zijn betrokken?

Verricht ten aanzien van de betrokken partijen de volgende handelingen:

Natuurlijk persoon:
- het verifiëren van de identiteit van de betrokken partij door middel van een origineel identiteitsbewijs (er wordt geen kopie bewaard).
- het onderzoeken of de betrokken partij een PEP (Politically Exposed Person) is.
- het opvragen van een 'proof of residence' indien het een betrokken partij betreft die zijn verblijfplaats in het buitenland heeft.

Rechtspersoon:
- het verifiëren van de identiteit van de betrokken partij door middel van:
  - origineel identiteitsbewijs van de wettelijk vertegenwoordiger(er wordt geen kopie bewaard);
  - uittreksel handelsregister;
  - uittreksel UBO-register, indien beschikbaar.
- het verifiëren van de identiteit van de (pseudo)-UBO(‘s) door middel van:
  - uittreksel UBO-register, indien beschikbaar; en/of
  - onderzoek (eigendoms)structuur rechtspersoon; en/of
  - verklaring van de rechtspersoon door de wettelijk vertegenwoordiger.
- het onderzoeken of de (pseudo)-UBO(‘s) (een) PEP is/zijn;
- indien de betrokken partij een buitenlandse rechtspersoon is en twijfel bestaat over de bovenstaande punten, mogelijk het opvragen van een 'legal opinion'

Risico-inventarisatie

Is er een PEP betrokken?
- Zo ja, verricht verscherpt cliëntenonderzoek.

Is een partij gerelateerd aan een hoog-risicoland zoals aangewezen door de Europese Commissie?
- Zo ja, verricht verscherpt cliëntenonderzoek.

Zijn partijen al bij kantoor bekend? Ja/Nee

- Zo ja, in het kader van welke transacties/dossiers? Was daarbij sprake van bijzonderheden of iets ongebruikelijks?

- Zo nee, is het logisch dat partijen bij ons komen?
  - Zo ja, waarom? Bijvoorbeeld:
    - Bekende verwijzer
    - Specifieke kennis op kantoor aanwezig
    - Partijen afkomstig uit marktgebied (geografisch)

  - Zo nee, waarom niet?

Zijn er cliëntgebonden risicofactoren aanwezig? Dit zijn onder meer:

- Veel contant geld beschikbaar Nee/Ja
- Cliënten waarvan de aandelen aan toonder zijn Nee/Ja
- Cliënten die onjuiste of onvolledige informatie verschaffen of waar twijfel bestaat over de juistheid van de verstrekte informatie of volledigheid daarvan Nee/Ja
  Indien Ja: wat is de twijfel/onduidelijkheid
- Cliënten waarbij sprake is van (eenmalige) complexe spoedeisende dienstverlening zonder aanwijsbare reden Nee/Ja
- Cliënten die beschikken over vermogen waarvan de herkomst onduidelijk is Nee/Ja
- (Nieuwe) cliënten afkomstig van buiten de regio zonder dat hiervoor een verklaring aanwezig is Nee/Ja
- Cliënten met een onduidelijk of wisselend vestigingsadres zonder dat hiervoor een verklaring aanwezig is Nee/Ja
- Cliënten waarbij de bedrijfsactiviteiten onduidelijk zijn of die gebruik maken van tussenpersonen waarvan de rol onduidelijk is Nee/Ja
  Indien ja: wat is er onduidelijk?
- Cliënten die inwoner zijn van geografische gebieden met een hoger risico (zie hierna onderdeel 3) Nee/Ja
- Cliënten die over rechtspersonen of juridische constructies beschikken die vehikels zijn voor het aanhouden van persoonlijke activa Nee/Ja.
  Indien ja: welke entiteiten
- Cliënten die onderdeel zijn van een ondoorzichtige of complexe eigendomsstructuur of zeggenschapsstructuur Nee/Ja,
  indien Ja: wat is ondoorzichtig of complex?

2. Wat is de aard van de transactie?

Leg vast welke diensten worden verleend en wat het doel is van die dienstverlening. Met andere woorden, wat is het beoogde resultaat van de werkzaamheden door kantoor of de onderliggende transactie?

Blijkt dit voldoende uit (soort en indeling) ingeboekte dossier? Ja/Nee
Indien nee: geef bijzonderheden

Risico-inventarisatie

Is de transactie gerelateerd aan een hoog-risicoland zoals aangewezen door de Europese Commissie?
- Zo ja, verricht verscherpt cliëntenonderzoek

Is inschakeling van een advocaat verplicht of gebruikelijk voor de beoogde werkzaamheden? Ja/Nee

- Zo ja, wat zijn daarbij de in het algemeen verlangde werkzaamheden?
  Blijkt voldoende uit (soort en indeling) ingeboekte dossier? Ja/Nee
  Indien nee: geef bijzonderheden

- Zo nee, is het logisch dat een advocaat wordt ingeschakeld? Ja/Nee
  - Zo ja, waarom? Bijvoorbeeld:
    - Bekende partij die alle juridische zaken via kantoor laat lopen
    - Specifieke kennis op kantoor aanwezig
    - dossier is onderdeel van groter geheel waar kantoor bij betrokken is

  - Zo nee, waarom niet?

Is de transactie zakelijk? Ja/Nee
Indien nee: waarom niet

Is er sprake van reële bedragen? Ja/Nee/Niet te bepalen

Zijn er transactie gebonden risicofactoren aanwezig? Dit zijn onder meer:

- Gebruik van vennootschapsstructuren: gebruik van 'lege vennootschappen' of 'slapende vennootschappen' of structuren om de uiteindelijk belanghebbende te verhullen
- Gebruik van vennootschapsstructuren: gebruik van 'nominees': de natuurlijke persoon, rechtspersoon of begunstigde die is benoemd of aangewezen om voor een ander te handelen Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Aandelentransacties waarbij de waarde van de aandelen moeilijk bepaalbaar is Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Vastgoedtransacties zoals beschreven in het rapport van het Financieel Expertise Centrum (FEC), in het bijzonder waarbij één of meer red flags van de rapportage van het FEC voor accountants en/of belastingadviseurs van toepassing is Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden

- Cliënten die gebruik maken van financiering buiten de reguliere financiële sector (bijvoorbeeld (contante) geldleningen (van familie) uit het buitenland/ ondergronds bankieren Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Producten of transacties die anonimiteit bevorderen, bijvoorbeeld cliënten die gebruik maken van cryptovaluta (zoals Bitcoins) Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Buitenlandse (fiscale) autoriteiten verzoeken om nadere inlichtingen over de cliënt of UBO Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Betalingen die worden ontvangen van onbekende of niet-verbonden derden Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Zakelijke relaties op afstand of transacties op afstand, zonder sommige garanties, zoals elektronische handtekeningen Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Het opstellen van onderhandse leningsovereenkomsten of schuldbekentenissen waarbij onduidelijk is wat de herkomst van de financiering is. Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Dienstverlening ten aanzien van cessie of verrekening van vorderingen waarvan de waarde moeilijk bepaalbaar is. Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Transfer pricing: advisering over transacties tussen gelieerde partijen die niet 'at arm's length' zijn, in het bijzonder waarbij vraagtekens gesteld kunnen worden over de waarde van de verrichte (tegen)prestaties Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden
- Fusie en overname waarbij de koper gebruik maakt van afwijkende financieringsstructuren (bijvoorbeeld financiering komt uit afwijkend land en/of er worden afwijkende voorwaarden gehanteerd). Nee/ja Indien Ja: geef bijzonderheden

3. Wat is de herkomst en de bestemming van de financiële middelen?

Leg vast waar de financiële middelen vandaan komen en waar ze naartoe gaan.

Risico-inventarisatie

Zijn de financiële middelen gerelateerd aan een hoog-risicoland zoals aangewezen door de Europese Commissie?
- Zo ja, verricht verscherpt cliëntenonderzoek

Hoe wordt de transactie gefinancierd?
Geheel uit eigen middelen? Ja/Nee, Indien nee:
Wie is de externe financier

Is er sprake van virtuele valuta (Bitcoin, etc.)?

Lopen alle betrokken financiële middelen via de kwaliteitsrekening van de notaris (bij notariële leveringen)? Ja/Nee

- Zo nee, afstemmen met notaris

Werken partijen mee aan het verklaren van de herkomst van de bij de transactie betrokken financiële middelen? Ja/Nee

Is de herkomst van de betrokken financiële middelen verklaarbaar? Ja/Nee

Is er een connectie met een buitenland?
Nee/Ja,
Zo ja
Welk buitenland?
Is dat een buitenland met hogere witwas- of corruptierisico's?
Nee/Ja

Zijn er geografische risicofactoren aanwezig? Dit zijn onder meer:

- Landen waarvoor sancties, embargo's of soortgelijke maatregelen gelden die bijvoorbeeld door de Europese Unie of de Verenigde Naties zijn uitgevaardigd *Nee/Ja*
- Landen die financiering of ondersteuning verschaffen voor terroristische activiteiten of op het grondgebied waarvan als terroristisch aangemerkte organisaties actief zijn (bijvoorbeeld Al Nusra, Al Shabaab, IS, Al Qaida). Voorbeelden van landen zijn Irak, Iran, Jemen, Koeweit, Qatar, Saudi-Arabië en Syrië *Nee/Ja*
- Landen die op basis van geloofwaardige bronnen zoals wederzijdse beoordelingen, gedetailleerde evaluatierapporten, of gepubliceerde follow-uprapporten, worden aangemerkt als een land zonder effectieve AML/CFT-systemen (Anti-Money Laundering/Combating the Financing of Terrorism) *Nee/Ja*
- Landen die volgens geloofwaardige bronnen significante niveaus van corruptie of andere criminele activiteit hebben *Nee/Ja*

4. Bepalen risicobeleid en verrichten van cliëntenonderzoek

Na de risico-inventarisatie wordt het risicobeleid en daarmee het te verrichten cliëntenonderzoek bepaald. Op basis van de tot dusver verkregen en vastgelegde informatie dient een (eerste) oordeel te worden gevormd over de betrokken partijen, de transactie en de herkomst en bestemming van de middelen, kortom, over het geheel.

Het oordeel dient het resultaat te zijn van een afweging van risico's op witwassen en financieren van terrorisme en bepaalt welk cliëntenonderzoek (vooralsnog) verricht dient te worden. De WWFT kent de volgende cliëntenonderzoeken:

a. Vereenvoudigd cliëntenonderzoek (**laag risico**)
b. Normaal cliëntenonderzoek (**normaal risico** = **uitgangspunt**)
c. Verscherpt cliëntenonderzoek (**hoger risico**)

a. Vereenvoudigd cliëntenonderzoek

Uitsluitend indien beoordeling van de al verzamelde informatie leidt tot de conclusie dat er sprake is van een laag risico op witwassen en financieren van terrorisme kan worden volstaan met een vereenvoudigd cliëntenonderzoek. In dit geval kwalificeert de initiële verzameling van informatie dan feitelijk als de reeds voltooide verrichting van het vereenvoudigde cliëntenonderzoek.

Er hoeft dus geen nadere informatie meer verzameld te worden. De informatie dient wel actueel te worden gehouden. Dit laatste geldt overigens voor alle informatie die in het kader van cliëntenonderzoek conform de WWFT wordt verkregen.

Dit speelt bij ons bijna nooit. Uitsluitend indien de cliënte een EU beursgenoteerde onderneming is, of een niet beursgenoteerde Nederlandse bank (met goede reputatie) kan dit het geval zijn.

b. Normaal cliëntenonderzoek

De WWFT gaat ervan uit dat dit het cliëntenonderzoek is dat in elk geval verricht dient te worden. Anders gezegd, indien op basis van de al verzamelde informatie niet kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een laag risico (voor de goede orde, niet *ver*laagd, maar laag) dan dient dus normaal cliëntenonderzoek te worden verricht. Door de initiële verzameling van informatie heeft wel al een belangrijk deel van dit onderzoek plaatsgevonden, zoals de verificatie van de identiteit van de betrokken partijen, maar nader onderzoek naar de herkomst en bestemming van de financiële middelen is geboden indien risico of twijfel bestaat over (met name) de oorsprong van die middelen.

c. Verscherpt cliëntenonderzoek

Indien op grond van de al verzamelde informatie en/of het nader onderzoek in het kader van het normaal cliëntenonderzoek (zoals nader onderzoek naar de herkomst en bestemming van de financiële middelen) tot de conclusie wordt gekomen dat er sprake is van een hoger risico (voor de goede orde, derhalve *ver*hoogd en niet hoog) op witwassen of financieren van terrorisme, dient verscherpt cliëntenonderzoek te worden verricht.

Bij verscherpt cliëntenonderzoek dienen aanvullende maatregelen te worden getroffen om het onderzoek correct te verrichten.

Voorbeelden hiervan zijn onder meer:

- Het verifiëren van de identiteit van een betrokken natuurlijk persoon aan de hand van twee of meer documenten
- Het (laten) beoordelen van verstrekte documenten op echtheid
- Het raadplegen van (openbare) bronnen en/of databases met betrekking tot de betrokken partij(en) (Google, Kamer van Koophandel, Company.info, sociale media etc.)
- Het doen van navraag bij een (voormalig) adviseur, zoals accountant, belastingadviseur, advocaat, notaris)
- Het waarborgen dat de (eerste) betaling door de betrokken partij(en) wordt gedaan ten laste van een rekening van de desbetreffende partij bij een bank met zetel in de EU of een bank met een vergunning in een door de Minister

van Financiën aangewezen staat

5. Meldplicht transactie en dienstweigering

Indien uit het cliëntenonderzoek volgt dat de (voorgenomen) transactie een ongebruikelijk karakter heeft, dient de transactie te worden gemeld bij de Financial Intelligence Unit (FIU).

De meldingsplicht geldt niet slechts indien het cliëntenonderzoek leidt tot het beoogde resultaat (er kan worden vastgesteld wie de betrokken partijen zijn, wat het doel en de aard is van de transactie en wat de herkomst en de bestemming van de financiële middelen is), maar ook indien het cliëntenonderzoek mislukt (het een en ander kan niet worden vastgesteld).

De vaststelling dat de transactie een ongebruikelijk karakter heeft of de vaststelling dat het cliëntenonderzoek is mislukt, vindt plaats door:

- de vennoot die eindverantwoordelijk is voor de dienstverlening aan de betrokken partij(en);
- de behandelaar van het dossier; en
- de Compliance Officer WWFT (DW).

De melding bij de FIU dient onverwijld na de hierboven bedoelde vaststelling te worden gedaan door de Compliance Officer WWFT. De Compliance Officer WWFT is verplicht een ontvangstbevestiging te vragen van de FIU.

NB:

Uitsluitend indien de meldingsplicht ontstaat doordat het cliëntenonderzoek mislukt, dient dit tot weigering van de opdracht te leiden.

Indien de meldingsplicht ontstaat vanwege het ongebruikelijk karakter van de transactie, leidt dit derhalve niet automatisch tot dienstweigering. Dit is alsdan een op zichzelf staande afweging, waarbij het ongebruikelijke karakter van de transactie uiteraard wel een belangrijke rol speelt.

Inventarisatie melding en/of dienstweigering

Transactie meldingsplichtig? Nee/ja

Zo nee, waarom niet?
Zo ja, waarom?

Dienstweigering? Nee/Ja

Zo nee, waarom niet?
Zo ja, waarom?